

การบูรณาการโครงการบริการทางวิชาการกับกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ
Integrating Academic Service Projects with Learning Process to Promote Public Mind

กิงกาญจน์ ทองงอก^{1,*} ศัชชญาน์ ดวงจันทร์² และสุระสิทธิ์ ทรงมา²

^{*12}หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

บทคัดย่อ

จิตสาธารณะเป็นเรื่องที่ผู้คนในสังคมต้องตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากสังคมใดมีแต่คนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม สังคมนั้นรวันล่มสลาย จิตสาธารณะถือเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นและติดตัวผู้คนในสังคม บทความนี้กล่าวถึงบทบาทของสถาบันการศึกษาที่จะต้องมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมให้เกิดอุปนิสัยจิตสาธารณะกับนักเรียน นักศึกษา ซึ่งจะเป็นอนาคตของชาติต่อไป โดยการสอดแทรกเนื้อหาให้ผสมกลมกลืนไปกับการเรียนการสอน โดยการบูรณาการการบริการวิชาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอนด้วยโครงการจัดเป็นวิธีการที่ได้ผลและนิยมใช้ กระบวนการหลักคือ 1) กำหนดโจทย์หัวข้อโครงการบริการวิชาการสู่สังคมที่สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชา ซึ่งได้จากการระดมสมองและนำเสนอหัวข้อ 2) วางแผนสำหรับการดำเนินงานเพื่อการแก้ปัญหา โดยผู้สอนเป็นผู้ควบคุมให้คำแนะนำ 3) ลงมือปฏิบัติโครงการบริการวิชาการตามที่วางแผนไว้ และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนประเมินผลการจัดโครงการ และ 4) สรุปวิเคราะห์ผลของการดำเนินโครงการบริการวิชาการสู่สังคม โดยการบูรณาการผ่านกิจกรรมด้วยกล่าวจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการ พร้อมปลูกฝังจิตสาธารณะ ความโอปอ้อมในฐานะผู้ให้แก่นักศึกษา

ได้เป็นอย่างดีผ่านเรื่องราวที่ตัวผู้เรียนให้ความสนใจและเต็มใจช่วยสังคม

คำสำคัญ : กระบวนการเรียนรู้, การส่งเสริมจิตสาธารณะ, การบริการวิชาการ

Abstract

Public mind involves a matter of which the public and society should have recognized and valued. A society where the citizens are in pursuit of self-interest rather than public interest, such society waits for a time of function collapse. The public mind is necessitated to be cultured in public consciousness. This article discusses the participatory role of the educational institutions in promoting the public mind attributes to the students and youths who will become the future of the nation. The 'public mind' subject is integrated with the instruction, that is; academic services have been integrated into instructional arrangement through the projects. The integration is one of the effective and popular methods, consisting of the main process; 1) define a topic of the academic service project consistently with subject content, using the brainstorming and

presentation of topics, 2) planning for solutions under the supervision of the instructor, 3) implement the planned academic service program and encourage the participants across all sectors to evaluate the project, and lastly 4) summarize the results of the implementation of the academic service project to society, integrating through activities to promote learning and development, coupled with culturing the public mind and generosity as a giver on topics the students pay attention and are willing to provide a meaningful contribution to society.

Keywords : learning process, public mind promotion, academic services

1. บทนำ

สภาพสังคมไทยในปัจจุบัน ก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมเดี่ยวที่ต่างคนต่างอยู่โดยไม่สนใจผลกระทบที่จะเกิดกับบุคคลรอบข้าง ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากสภาพเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ทุกคนต้องเร่งรีบในการดำเนินชีวิต ดังนั้น การปลูกจิตสำนึกด้านจิตสาธารณะ (Public Mind) จึงถือได้ว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ควรปลูกฝังลงในจิตใจให้ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งจะกลายเป็นกำลังของชาติในอนาคต

อ้อมใจ วงษ์มณฑา [1] ได้อธิบายว่า จิตสาธารณะ หมายถึง ความตระหนักของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกปรารถนาที่จะช่วยเหลือสังคม โดยรับรู้ถึงสิทธิควบคู่ไปกับหน้าที่และความรับผิดชอบ สำนึกถึงพลังของตนเองที่สามารถร่วมแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาพร้อมกับคนในสังคม การกระทำที่แสดงออก

ถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติด้วยการเอาใจใส่ดูแลเป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยพิจารณาจากการที่บุคคลหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อของส่วนรวม การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวม นอกจากนี้ ปรีชา คำมาดี และประสพชัย พสุนนท์ [2] อธิบายเพิ่มเติมว่า จิตสาธารณะ หมายถึง การเห็นประโยชน์ส่วนรวม โดยการอุทิศตนทำงานเพื่อสังคมและส่วนรวม การรู้จักมีน้ำใจ แบ่งปันช่วยเหลือผู้อื่น ทั้งด้านทรัพย์สิน สิ่งของ ความรู้และแรงงาน รวมทั้งตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมและมีความปรารถนาที่จะเข้าไปกระทำการช่วยเหลือป้องกัน แก้ไขปัญหาในสังคม ดังนั้น และสอดคล้องกับ ทิพมาศ เศวตวร [3] ที่ได้กล่าวว่า จิตสาธารณะ หมายถึง ความรู้สึกตระหนักของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคม โดยรับรู้ถึงสิทธิควบคู่ไปกับหน้าที่และความรับผิดชอบ สำนึกถึงพลังของตนเองที่สามารถร่วมแก้ไขปัญหาดได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ โดยการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาพร้อมกับคนในสังคมเพราะการอยู่ร่วมกันในสังคมทุกวันนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความมีน้ำใจ ไม่ตรีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันโดยไม่หวังผลตอบแทน การดำรงชีวิตในสังคมที่มีการช่วยเหลือกันถึงแม้ว่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับเรา หรือเราไม่ได้เดือดร้อนด้วย แต่ก็เต็มใจที่จะแบ่งปันให้การช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน นั่นคือ การแสดงออกมิจิตสาธารณะนั่นเอง จากนั้นความหมายข้างต้นจึงสรุปได้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึง ความตระหนักถึงประโยชน์ส่วนรวมและปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม แล้วประพฤติตนหรือมีส่วนร่วมในกิจการหรืองานที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม รวมถึงมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือแก้ปัญหาของส่วนรวม

2. องค์ประกอบของจิตสาธารณะ

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร [4] ได้แบ่งองค์ประกอบของจิตสาธารณะเป็น 3 องค์ประกอบ 6 ตัวชี้วัด คือ

1. การหลีกเลี่ยงการใช้ หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อสมบัติของส่วนรวมในโรงเรียนที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม หมายถึง การกระทำของนักเรียนในการรักษาทรัพย์สินการดูแลรักษาความสะอาด การไม่ทำลายทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสมบัติในโรงเรียน ทั้งในห้องเรียนเช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ ชั้นวางหนังสือ ถังขยะ ไม้กวาด เป็นต้น และสมบัตินอกห้องเรียน เช่น ห้องอาหาร ห้องสุขา ห้องปฏิบัติการต่างๆ ห้องสมุด สวนหย่อมในบริเวณโรงเรียน สนามเด็กเล่น เป็นต้น โดยวัดได้จาก 2 ตัวชี้วัดคือ

1.1 การดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวมในโรงเรียน คือ เมื่อมีการใช้แล้ว มีการเก็บรักษา ใช้แล้วเก็บเข้าที่เดิม การไม่ทิ้งเศษขยะในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน การไม่ขีดเขียนหรือทำลายวัสดุและอุปกรณ์ในห้องเรียนและในโรงเรียน เพื่อให้ของส่วนรวมอยู่ในสภาพดี เช่น การใช้ไม้กวาดแล้วเก็บเข้าที่เดิม การใช้หนังสือในห้องสมุดแล้วเก็บเข้าที่ การใช้อุปกรณ์กีฬาแล้วนำส่งคืน การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แล้วปิดเครื่องและจัดเข้าที่เดิม

1.2 ลักษณะของการใช้ คือ การใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนอย่างประหยัด ใช้อย่างทะนุถนอม ใช้อย่างระมัดระวัง เพื่อให้ของส่วนรวมมีความคงทนใช้ได้นาน เช่น การเปิดอ่านหนังสือเบาๆ การใช้แก้วน้ำรองน้ำดื่ม การปิดไฟและพัดลมก่อนออกจากห้อง การใช้แป้นเครื่องคอมพิวเตอร์เบาๆ

2. การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึง การมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในโรงเรียน ทั้งในห้องเรียน

และนอกห้องเรียนที่ตนสามารถทำได้ โดยวัดได้จาก 2 ตัวชี้วัด คือ

2.1 การปฏิบัติตามหน้าที่ ที่ถูกกำหนดในการดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวม ในโรงเรียน คือ การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการให้ดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียน เช่น การทำหน้าที่เวรทำความสะอาดอาคารห้องเรียน การทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน การดูแลห้องสมุด และการดูแลห้องปฏิบัติการอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย

2.2 การอาสาปฏิบัติหน้าที่บางอย่างเพื่อส่วนรวมในโรงเรียน คือ การช่วยทำหน้าที่อื่นที่ไม่ใช่หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ เช่น การอาสาช่วยไปทิ้ง การอาสาช่วยเก็บสิ่งของ การอาสากวาดห้องเรียนหรือบริเวณโรงเรียน

3. การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มโดยไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นมาเป็นของตนเอง ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรวมนั้น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึง การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม โดยวัดได้จาก 2 ตัวชี้วัด คือ

3.1 การไม่ยึดครองของส่วนรวมในโรงเรียนมาเป็นสมบัติของตนเองคือ การไม่นำสมบัติของโรงเรียนมาเก็บไว้ที่ตน เช่น การไม่นำสีของโรงเรียนไประบายภาพที่บ้าน การไม่นำอุปกรณ์กีฬาไปเล่นที่บ้าน

3.2 การแบ่งปัน หรือการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน คือ การแบ่งปันสิ่งของกับผู้อื่น การไม่แสดงอาการหึงหวงสมบัติของส่วนรวม เช่น การไม่นำหนังสือห้องสมุดมาเก็บไว้ที่ตนหลายๆ เล่ม การเปลี่ยนให้เพื่อนใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เมื่อตนใช้เสร็จ

3. รูปแบบของจิตสาธารณะ

รูปแบบของจิตสาธารณะหรือจิตสำนึกสาธารณะนั้น มีการแบ่งรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามระดับอายุ โดยแบ่งรูปแบบของจิตสำนึกไว้ ดังนี้ [5]

3.1 จิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง (Self Consciousness) เป็นจิตสำนึกเพื่อพัฒนานตนเอง ทำให้ตนเองเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จิตสำนึกด้านนี้ การศึกษาไทยมุ่งเน้นปลูกฝังมานานเกิดบ้างไม่เกิดบ้างไปตามสภาพการณ์ เป็นจิตสำนึกแบบคลาสสิกที่ทุกสังคมพยายามเหมือนกันที่จะสร้างให้เกิดขึ้นให้ได้ เช่น ความขยัน ความรับผิดชอบ ความมานะอดทน เป็นต้น เป็นจิตสำนึกที่ถูกปลูกฝังและมีมานานตามสภาพสังคมไทย

3.2 จิตสำนึกเกี่ยวกับผู้อื่น (Others Oriented Consciousness) เป็นจิตสำนึกของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของคนในกลุ่มชนหนึ่ง สังคมหนึ่ง เช่น ความเห็นอกเห็นใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความสามัคคี เป็นต้น เป็นจิตสำนึกที่คนไทยส่วนใหญ่ถูกหล่อหลอมมาจากพื้นฐานดั้งเดิมของวัฒนธรรมไทยอยู่แล้วสร้างกันได้ไม่ยากนัก

3.3 จิตสำนึกเกี่ยวกับสังคมหรือจิตสำนึกสาธารณะ (Social or Public Consciousness) เป็นจิตสำนึกที่ตระหนักถึงความสำคัญในการอยู่ร่วมกัน หรือคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกัน เป็นจิตสำนึกที่คนไทยยังไม่ค่อยมี และขาดกันอยู่มาก เพราะพื้นฐานความเป็นมาของสังคมไทยสมควรที่จะรีบพัฒนาขึ้นโดยเร็ว เช่น จิตสำนึกด้านเศรษฐกิจ จิตสำนึกด้านการเมือง จิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม จิตสำนึกด้านสุขภาพ เป็นต้น

การส่งเสริมให้บุคคลรู้จักเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจและร่วมมือในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อส่วนรวมหรือกิจกรรมที่ช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วในสังคม ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ แต่ปัจจัยหลักที่มีส่วนส่งเสริมให้บุคคล โดยเฉพาะนักเรียนและนักศึกษา

คือ การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากอาจารย์และเพื่อน ๆ รวมถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอ้อมใจ วงษ์มณฑา [1] ปรีชา คำมาดี [2] ประสพชัย พสุนนท์ [6] และ ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล [7] ที่พบว่า การประพฤติเป็นแบบอย่างของคณาจารย์และเพื่อน ๆ การสั่งสอนปลูกฝังจากคณาจารย์ การคล้อยตามการชักจูงของเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ๆ ส่งผลทางบวกอย่างมากต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ดังนั้น หากคณาจารย์มีการอบรมสั่งสอนและสถาบันการศึกษา มีการจัดกิจกรรมหรือส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมจิตสาธารณะ จะส่งผลให้นักศึกษาเกิดจิตสาธารณะมากขึ้น

การบริการวิชาการแก่สังคม เป็น 1 ใน 4 พันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ดังที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา [8] ได้เน้นย้ำว่า สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอยู่ในฐานะที่เป็นที่พึ่งของชุมชนหรือสังคม เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการหรือทำหน้าที่ใดที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนในด้านวิชาการหรือการพัฒนาความรู้ ตลอดจนความเข้มแข็งประเทศชาติและนานาชาติ โดยนำความรู้และประสบการณ์มาใช้พัฒนาหรือบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนและการวิจัย จะเห็นได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาสามารถใช้การบริการวิชาการ ซึ่งเป็นพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาอยู่แล้ว เป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมจิตสาธารณะ ด้วยการบูรณาการเข้ากับกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคมได้ ดังที่ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล [7] ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า สถาบันอุดมศึกษาควรตระหนักในเรื่องการพัฒนาจิตสาธารณะด้านความเสียสละ ความมุ่งมั่นพัฒนาของนักศึกษา โดยร่วมมือกับชุมชนด้วยการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจัดกิจกรรมให้นักศึกษา

ลงพื้นที่เรียนรู้ โดยการสำรวจ สังเกต และสัมภาษณ์คน
ที่มีจิตสาธารณะ รวมถึงจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกฝน
การให้บริการและการพัฒนาสังคม ซึ่งแนวทางการจัด
กิจกรรมบูรณาการการบริการวิชาการเข้ากับ
กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่นิยมกัน ได้แก่ การ
จัดการเรียนรู้ด้วยการทำโครงการ (Project-based
Learning)

4. การเรียนแบบโครงการเป็นฐาน (Project-based Learning)

การเรียนแบบโครงการเป็นฐาน (Project-based Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่
อาจารย์ต้องไม่สอน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้และ
อำนวยความสะดวก (Facilitate) การเรียนรู้ให้นักเรียน
หรือนักศึกษาสามารถเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ
หรือปฏิบัติ แล้วการเรียนรู้จะเกิดจากภายในและสมอง
ของตนเอง จะช่วยให้เด็กเรียนรู้โดยการสร้างความรู้ไป
พร้อม ๆ กันกับการประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อทำโครงการที่
รับมอบหมาย ยิ่งเป็นการทำโครงการแบบที่ทำกันเป็น
ทีม ยิ่งจะเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติมากขึ้น
เพราะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในทีม [9] โดย
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ [10]
อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการ ตั้งอยู่บน
พื้นฐานความเชื่อและหลักการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
คือ เชื่อมั่นในศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้
หลักการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และ
สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในท้องถิ่น ซึ่งมีขั้นตอน
ดังนี้

4.1 ผู้เรียนเลือกเรื่องหรือประเด็น หรือปัญหาที่
ต้องการจะศึกษาด้วยตนเอง

4.2 ผู้เรียนเลือกและหาวิธีการตลอดจน
แหล่งข้อมูลที่หลากหลายด้วยตนเอง

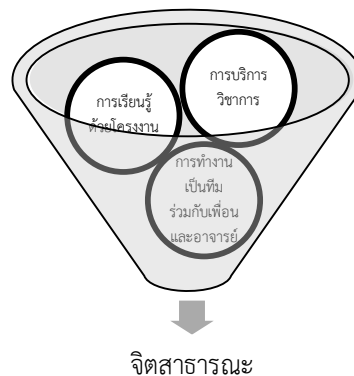
4.3 ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเรียนรู้ด้วยตนเอง

4.4 ผู้เรียนบูรณาการทักษะ ประสบการณ์ ความรู้
และสิ่งแวดล้อมรอบตัวตามสภาพจริง

4.5 ผู้เรียนเป็นผู้สรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วย
ตนเอง

4.6 ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

4.7 ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้จริง

รูปที่ 1 แนวคิดการส่งเสริมจิตสาธารณะด้วยการ
บริการวิชาการผ่านกระบวนการเรียนรู้
ด้วยโครงการ

กล่าวได้ว่า สถาบันอุดมศึกษา อาจารย์ และ
เพื่อน ๆ ล้วนมีบทบาทในการส่งเสริมจิตสาธารณะของ
นักศึกษา ซึ่งกระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษาสามารถ
ประยุกต์ใช้ได้ คือ การบูรณาการการจัดการเรียนรู้ด้วย
โครงการกับการบริการวิชาการ ซึ่งสามารถทำได้โดยการ
มอบหมายงานให้นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นทีม
ดังแนวคิดในรูปที่ 1 ในการมอบหมายงานให้นักศึกษา
ทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อบริการวิชาการ โดยสามารถ
ออกแบบกระบวนการให้นักศึกษาดำเนินการดังนี้

1. กำหนดโจทย์หัวข้อโครงการบริการวิชาการ
สู่สังคมที่สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชา ซึ่งได้จากการ
ระดมสมองและนำเสนอหัวข้อ โดยนักศึกษาเป็นผู้
นำเสนอหัวข้อและประสานงานเพื่อสอบถามความ
ต้องการจากหน่วยงานภายนอก

2. นักศึกษาวางแผนสำหรับการดำเนินงานเพื่อการแก้ปัญหาที่ตามหัวข้อที่กำหนดขึ้น โดยผู้สอนเป็นผู้ควบคุม ดูแลและให้คำแนะนำก่อนดำเนินการปฏิบัติตามกิจกรรม

3. นักศึกษาลงมือปฏิบัติโครงการบริการวิชาการตามที่วางแผนไว้ และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมผู้ดูแลหรือหัวหน้าหน่วยงานที่ดำเนินการโครงการบริการวิชาการประเมินผลการจัดโครงการ

4. สรุปวิเคราะห์ผลของการดำเนินโครงการบริการวิชาการสู่สังคมสรุปผลรายงานผลการดำเนินงานและถอดบทเรียนจากการจัดกิจกรรม

5. บทสรุป

จิตสาธารณะเป็นเรื่องที่ทุกคนควรตระหนักและต้องมีติดตัวไว้เป็นอย่างน้อย โดยมีใช้มีไว้เพราะตนเองแต่มีเพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข อนึ่งหากสังคมใดเป็นสังคมที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม สังคมนั้นรอวันล่มสลาย ฉะนั้นสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่เป็นที่พึ่งของสังคมจึงจำเป็นต้องช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสาธารณะมากยิ่งขึ้น ซึ่งกระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการผสมกลมกลืนไปกับการเรียนการสอน โดยการบูรณาการการบริการวิชาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอนด้วยโครงการเป็นวิธีการที่ได้ผลและนิยมใช้ ซึ่งจะมีลักษณะส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการ พร้อมปลูกฝังจิตสาธารณะ ความโอปอ้อมในฐานะผู้ให้ ให้แก่นักศึกษาได้เป็นอย่างดีผ่านเรื่องส่วนตัวผู้เรียนสนใจ

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ในการสนับสนุนทุนวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- [1] อ้อมใจ วงษ์มณฑา. "ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์". *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี*, 23(1),พ.ศ.2555, หน้า 6-79.
- [2] ปรีชา คำมาดี และประสพชัย พสุนนท์. "มูลเหตุจูงใจในการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง", *เอกสารประกอบการประชุมหาดใหญ่วิชาการ ระดับชาติ ครั้งที่ 6*,พ.ศ.2558. หน้า 87-95.
- [3] ทิพมาศ เสวตวรโชติ. *จิตสาธารณะ*. [Online]. Available: จาก [http://taamkru.com/th/จิตสาธารณะ/\[2560, พฤษภาคม 10\]](http://taamkru.com/th/จิตสาธารณะ/[2560, พฤษภาคม 10], พ.ศ.2556), พ.ศ.2556.
- [4] ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ. "รูปแบบการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีจิตสาธารณะ : การศึกษาระยะยาว". *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเนื่องในวันสถาปนาสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ครบรอบปี*, พ.ศ.2547. หน้า 1-3.
- [5] สมพงษ์ สิงหะพล. "ต้องสอนให้เกิดจิตสำนึกใหม่". *วารสารสืมาจารย์*,13(27), พ.ศ.2542, หน้า 15-16.
- [6] ปรีชา คำมาดี และประสพชัย พสุนนท์. "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง". *วารสารวิจัยรำไพพรรณี จันทบุรี*. 7(2), พ.ศ.2558, หน้า 27-40.
- [7] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. *คู่มือผู้ประเมินเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ระดับอุดมศึกษา* (พ.ศ.2554-2558). กรุงเทพฯ, สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), พ.ศ.2555.
- [8] ชินภัทร ภูมิรัตน. *แนวคิดการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21*. [Online]. Available: จาก <http://www.oknation.net/blog/niwat/2013/07/25/entry-1> [2556, สิงหาคม 9]., พ.ศ. ม.ป.ป.